

Biblioteka
Prozna putovanja

Naslov originala
Pavel Šrut
Lichožrouti

Copyright @ Pavel Šrut, 2008
Illustrations @ Galina Miklínová, 2008
Originally published in Czech by Paseka, Prague
@ Za srpski jezik Odiseja

Co-funded by the Creative
Europe programme
of the European Union

*The European Commission support
for the production of this publica-
tion does not constitute an endorse-
ment of the contents which reflects
the views only of the authors, and
the Commission cannot be held
responsible for any use which may
be made of the information conta-
ined therein.*

Pavel Šrut

ČARAPOKRADICE

Prevela sa češkog
Zorica Tomić Ilić

Ilustrovala
Galina Miklinova

Odiseja
Beograd, 2015.

ČARAPOKRADICE

Čango Davitelj

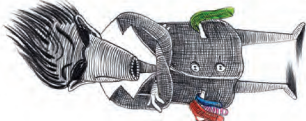

Vasil

Pepa Žičica

gospodin Bono

Hihlikovi roditelji

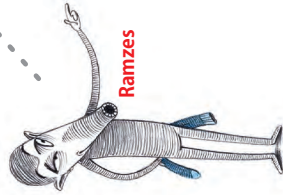
Deda

Mohita

Tulamor stariji zvani Kum

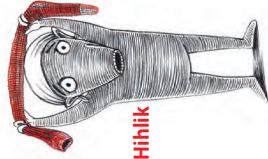

Ramzes

Tulamor mlađi

Hihlik

Švaba Bodež i njegova banda

ekli su: Zvaće se Hihlik

Nazvali su ga Hihlik, iako u čarapokradičkom kalendaru ima dosta otmenih i herojskih imena, kao što su Ramzes ili Tulamor¹. (Tako su se zvala Hihlikova nesnosna braća od strica.)

Za svoje ime mogao je da zahvali samo sebi. Kad god bi se zbunio, počinjao je da se kikoće: Hi-hi-hi! – a toga se ni dan-danas nije oslobodio.

„Hi-hi-hi, Hihlikova čarapa na novoj adresi, možda je u šerpi, a možda u kesi!”

Tako su mu se, dok je još bio mali, rugala njegova braća od strica, Ramzes zvani Ramik i Tulamor zvani Tulik.

U stvari, to nije bilo tako davno. Ili jeste? Teško je reći, jer se čarapokradicama vreme nekada razvuče, a nekad skupi... kao čarape.

¹ *Tullamor Dew* – čuveni stari irski viski, prvi put proizveden 1829. godine, u Tulamoru. (Prim. prev.)

ihlik stanuje kod gospodina Lovora

Hihlik nije imao rođenog brata, ni rođenu sestru, a već tri godine živio je i bez roditelja. Stanovao je s dedom kod gospodina Egona Lovora.

Tata i mama su voleli svog sina, ali su im srca bila preplavljena i ljubavlju prema čarapokradicama na celom svetu. Pomagali su siromašnima i bolesnima, organizovali dobrotvorne akcije sakupljanja čarapa za čarapokradice beskućnike. Bili su svuda, gde su mogli da budu korisni.

Jednom su od nekog putnika saznali kako teško žive čarapokradice u Africi. Tamo ljudi idu bosonogi, ili nose sandale na bosim nogama. Što znači da tamošnje čarapokradice neprestano gladuju! Od tog trenutka, nisu mislili ni na šta drugo.

A kada je Hihlikov tata saznao da iz njihovog grada povremeno odlazi kamion za Afriku, ponekad sa lekovima a ponekad i sa oružjem, odluka je pala!

Hihlikov rastanak s roditeljima bio je baš tužan. Mama i tata su se kao slepi putnici ušunjali u kamion koji je išao za Afriku. Kao prvu pomoć poneli su dva džaka čarapa ra-

znih vrsta i veličina, a kako će tačno pomagati Afrikancima – tek će se videti.

Hihlik se ponosio svojim roditeljima. Deda ga je čuvao i savetovao ga, ali je već bio prilično star, tako da se unuk sve više brinuo o njemu, pa su zato i voleli što su zajedno.

riče o gospodinu Lovoru

Egon Lovor, sredovečan čovek, lica slatkog kao lubenica, naočare navrh nosa a na glavi kovrdžava kosa – a ipak je živio sasvim sam. Bio je to još prilično mlad stari neženja.

Napunio je trideset pre devet godina, ali se nije osećao kao četrdesetogodišnjak. Osećao se kao da ima pedeset, otkad mu je pre tri godine propala ženidba sa izvesnom gospođicom Ruženkom. Ali, to je neka druga i, u stvari, dosadna priča.

Gospodin Egon Lovor je voleo svadbe i odlazio je bar na jednu nedeljno. Doduše, jednako često trebalo je otići i na neki pogreb, pa se neretko dešavalo da se gospodin Lovor oko toga zbuni. Poznato je da se muzičarima takve stvari često događaju.

Gospodin Egon Lovor bio je muzičar. Svirao je trubu – vesele melodije na svadbi, tužne na sahrani, osim kad bi se zbunio, pa bi zasvirao posmrtni marš na svadbi ili svadbenu koračnicu na pogrebu. Tada bi se posramljen vraćao kući.

Ipak su ga opet pozivali, jer je svirao predivno, a ljudi su se navikli na njegovu trubu i nikog drugog nisu želeli.

O njemu se svašta govorkalo, a najčešće ovako nešto:
„Svako je na svoju ruku, ali gospodin muzičar je čudak,
veliki je usamljenik.“

„Treba mu žena!“

„Ajte, molim vas, recite, koja bi žena želela da se uda za nekoga ko je u stanju da pobrka poskočicu sa tužbalicom? Još kad bi bilo samo to... Primetili ste? Nosi sasvim različite čarape!“

„Naravno, to je zbog toga što živi sam. Nema kod kuće nikoga, ko bi mu na to skrenuo pažnju...“

Tako su u parku govorile komšinice gospodina Lovora, koje nisu znale da on nije baš sasvim sam, jer u njegovoj kući stanuju Hihlik i njegov deda.

A kako bi i mogle znati, kad to ni on nije znao, zar ne?

odmetanje čarape

Gospodin Lovor je zaista uvek nosio različite čarape. Na levoj nozi crvenu, na desnoj crnu, na primer, drugi put smeđu i sivu, a nekada zelenu i plavu, jer se prisećao šta mu je u detinjstvu govorila mama: „Zelena i plava, za lukastog šara prava!”

Nije to radio zato što je pratio neki modni trend ili iz rasejanosti već iz čiste nužde. Gospodin Egon Lovor, zapravo, ni jednog jedinog jutra nije uspevao da pronađe drugu čarapu i sastavi par, iako bi je tražio po celom stanu!

Sve su bile rasparene!

Koliko je puta otvarao fioke komode, protresao svaki komad iz korpe za prljav veš, prepipao mašinu za pranje veša, očistio svaki ćošak, čak je zavirivao i u trubu, i – ništa.

Nikada nije uspeo da pronađe tu drugu čarapu.

Čak je od komšinice Tužibabinove pozajmio mačku na jedno veče, jer je sasvim razumno zaključio da je kradljivac čarapa sigurno miš. Mačka je procunjala po stanu, onjušila svaku rupu i pukotinu i nije pronašla nijednog miša, ali je ipak nešto iščeprkala: napola izgrizenu čarapu!

Bio je to polovičan uspeh, ali gospodin muzičar se ipak obradovao i bez oklevanja krenuo u kupovinu.

Posle dugog tumanjanja po velikoj gvoždarskoj radnji, pronašao je i odmah kupio deset malih mišolovki.

„Po stanu vam paradiraju miševi? Najlakše ćete da ih uhvatite na parčencetu slanine ili na komadiću tvrdog sira”, nasmejala se kasirka, bodreći ga.

Gospodin Lovor je napravio tri koraka unazad, podigao obe nogavice i pokazao joj svoje čarape (plavu i zelenu) i rekao:

„Ma, kakva slanina. Uhvatiću ih na čarapu!”

Kasirka je zaprepašćeno pljesnula rukama. Od ranog jutra je imala gužvu na kasi, a sad još i ovo! Htela je da objasni kupcu da nikada neće uhvatiti miša na čarapu. Već je zaustila da mu to kaže, ali se predomislila. Ovaj čovek nosi jednu plavu a drugu zelenu čarapu – a čudacima se ne treba protiviti.

Onda se samo nemoćno nasmešila i odahnula, kad je neobična mušterija, uz naklon, otišla.

Na putu ka kući, gospodin Lovor je zviždukao melodiju koja mu se vrzmala po glavi. Bila je vesela, puna sunca i blagog lahora. Nije bila pogodna za svirku na svadbama, jer nije bila dovoljno svečana, ali gospodin Lovor ju je ipak zapamtio. Podsetila ga je na gospođicu Ruženku i jedno prelepo letnje popodne na palubi izletničkog parobroda.

Sunce je snažno sijalo, topli povetarac je pirkao, a oni su se, oslonjeni na ogradu pramca, sve vreme držali za ruke. Kada se brodić uveče vraćao uzvodno, poljubili su se. Jednom, a onda još mnogo puta... to je bilo pre nego što je lađa prošla пристаниšte i svom snagom naletela na metalne ustave uz nasip. Začuo se strahovit tresak, na palubi je nastala panika, a svi putnici – i gospodin Lovor sa Ruženkom – nepovređeni su stigli na obalu.

Stari parobrod je odslužio svoje. Postao je nepotrebna zardala olupina, koja je dreždala na obali čekajući da je odvuku na otpad.

„Dobar dan! Izvol'te! Čarape imam“, iz sanjarenja ga je trgnuo poznat glas. Pripadao je sićušnom i uvek nasme-

janom Kinezu, čija se radnjica nalazila odmah preko puta njegovog stana. Prodavao je povrće, voće, deterdžente i sve moguće, ali gospodin Lovor je obično kupovao samo čarape i poneku konzervu.

„Dobar dan, Karele”, otpozdravio je.

„Dobar, dobar, a dobra i cena”, rekao je gospodin Li Ku, široko se osmehujući. (To je bilo njegovo pravo ime, ali su ga stare mušterije od milošte oslovljavale sa Karel.)

Gospodin Lovor je uzeo sa police konzervu poljskih sardina, pola hleba i par crnih čarapa.

„Sutra imam pogreb”, rekao je.

Karel je sa sažaljenjem klimnuo glavom.

„Ali ne svoj”, objasnio je gospodin Lovor.

Li Ku se na to ponovo ozario, a muzičar je prešao ulicu i otrčao uz stepenice.

Dok je otključavao stan, oslušnuo je kroz vrata. Učinilo mu se da unutra čuje neko šuškanje.

Miševi! – pomislio je. Ona kasirka je bila u pravu. Po njegovom stanu jurcaju miševi.

Samo, ovo nisu bili miševi. Miševi ne pevaju podrugljive pesmice. Štaviše, iz njegovog stana se čulo dvoglasno pevanje:

„Hi-hi-hi, Hihlikova čarapa na novoj adresi, možda je u šerpi, a možda u kesi!”

Gospodin Lovor se ukočio, kao zaleđen. Bio je iza vrata, ruku je držao na kvaci, ali nije otvarao. Stajao je i osluškivao. Trudio se da pogodi šta se dešava u njegovom stanu.

un mesec i neobični snovi

Pre nego što gospodin Lovor skupi hrabrost, izvadi ključ iz brave, pritisne kvaku i uđe u stan, ispričaću vam šta se dešavalo u njegovom stanu.

Hihliku su došla u posetu braća od strica, zvani Ramik i Tulik, u stvari blizanci Ramzes i Tulamor mlađi. Tulamor je bio stariji za jedan sat, ali kad ne bi nosio karirano maramče oko vrata, teško da biste ih razlikovali.

Nemojte misliti da ih je Hihlik primio u tuđi stan, taman posla, on je bio lepo vaspitan.

„Čarapokradice nikada nemaju sopstveni stan. Uvek žive u nečijem, ali nemaju pravo da se tamo ponašaju kao da su kod svoje kuće!” – bilo je jedno od mnogih načela koje je deda usadio Hihliku.

Braća Ramzes i Tulamor mlađi ušli su u stan sami i bez kucanja.

Čarapokradice mogu da uđu gde god poželev. Dovoljna im je sasvim mala naprslina ili pukotina ispod vrata. Nema tu nikakve magije. Čarolije postoje samo u bajkama, ali nažalost, nema ih u običnom životu.

Ljudi i čarapokradice moraju sami da se snalaze u teškim situacijama – mada čarapokradice mogu da izvedu nešto na čemu bi ljudi mogli da im pozavide: čarapokradice mogu da se skupe a onda da se ponovo rastegnu, i vrate se u isti oblik i veličinu.

Nezgoda je u tome što ta nagla skupljanja, pa onda rastezanja poprilično bole, pa se čarapokradice trude da ih izbegnu kad god nisu neophodna.

Ramik i Tulik su lako ušli u stan gospodina Lovora kroz balkonska vrata, koja je on preko leta ostavljao pritvorena. Kad su ušli, odmah su počeli da se ponašaju kao deca, iako to više nisu bili. Ramik je utrčao u kupatilo i zablenuo se u ručku na tušu.

„Igraćemo se vatrogasaca!” – razdrao se.

„Hej, smirite se, gospodin Lovor može da stigne svakog minuta.”

Hihlik je pokušavao da zaplaši razigranu braću, ali oni nisu obraćali pažnju na njegove opomene.

„Ideja je neviđena, odmah ću da napravim vatru!”

Tulik je počeo da tumara po kuhinji, tražeći šibice.

„Nemojte! Ni slučajno!”

Hihlik je spretno skočio na policu iznad šporeta uzeo kutiju šibica i sakrio je .

U međuvremenu, Tulamora mlađeg je zainteresovala truba. Zgrabio je i odmah počeo da duva u nju.

„Prestani! Probudićeš mi dedu!” – Hihlik je očajavao.

Tulik je zatrubio kao da je uzbuna.

„Požar! Požar!”

Istog časa, Ramik je pustio tuš...

... a gospodin Lovor je izvadio ključ iz brave, pritisnuo kvaku i ušao u predsoblje.

Iz stana se začulo užurbano komešanje i bućkanje, pa je vlasnik stana dograbio metlu i krenuo u kuhinju. Na prvi pogled, izgledalo je kao da se u njegovom odsustvu ništa nije dešavalo.

Sve je bilo na svom mestu, ali mu je nešto na podu privuklo pažnju. Ličilo je na mokre stope!

U kupatilu je takođe bila barica na pločicama. Da je nije sam napravio dok se tuširao? Ali nije, bio je siguran da je jutros, kao i obično, pažljivo obrisao pod.

Ipak, ono šuškanje? Uopšte nije zvučalo kao miševi...

Pregledao je ceo stan, onda i orman, metlom je proverio prostor ispod kreveta, pregledao ceo balkon, ali nigde ni traga uljezu.

Muzičar Egon nije bio od onih ljudi koji glavu zamara ju raznim zagonetkama; nije bio ni od onih koji rešavaju ukrštene reči, a ni od onih koji se u novinama prvo ustremljuju na sudoku. Zato je otvorio konzervu kupljenu kod Li Kua, isekao dva parčeta hleba i, u miru svog doma, večerao.

Tek onda je počeo da razmešta mišolovke. U svaku je stavio parče izgrizene čarape i to baš one koju je pronašla mačka komšinice Tužibabinove.

Iza prozora grad je zapadao u tamu, a na noćnom nebu se već pojavljivao mesec. Vreme je za odlazak na spavanje.

Mesec je bio pun a gospodin Egon Lovor je tonuo u san, znajući da ga čekaju neobični snovi, jer ih je uvek sanjao kad je mesec ovakav.

Mesec na nebu bio je veliki i okrugao, kao poklopac lonca za iskuvavanje veša. Kroz balkonska vrata obasjavao je uspavanog gospodina Lovora.

Ramzes i Tulamor su se sakrili u pletenu korpu za prljav veš. Bilo je to inteligentno skrovište. Nikoga – pa ni muzičara – ne zanima da iz korpe izbacuje prljave gaće pa da ih posle ponovo vraća.

Hihlik je nestao u sobici iza kuhinjskog zida, gde je stanovao sa dedom.

Oko ponoći, gospodin Lovor je prestao da se prevrće u krevetu i pao je u dubok san. Braća su se izvukla iz skrovišta.

„Baš smo se super proveli, zar ne?“ – cerekao se Ramzes.

„Meni nije dosta, hoću još“, mrmljao je Tulamor mlađi cunjajući po kuhinji. Razmišljao je šta bi ovde još moglo da se pokvari.

„Užas!“ – začuo se Hihlik. Iznenadio ih je njegov odlučni ton. „Prestanite da se ponašate kao da ste u svojoj kući i gubite se!“

„Neverovatno, ovo je nemoguće! Naš vaspitani bratić nam je rekao da se gubimo! Tulik, šta kažeš na to?”

Tulamor mlađi nije odgovorio, jer je upravo ispod kreveta pronašao jednu mišolovku.

„Ha-ha-ha! Klopka!” – zagrcnuo se od smeha tako glasno, da se usnuli muzičar okrenuo i otkrio.

Mesec je sada osvetljavao njegov mršavi list i belo stopalo s debeljuškastim palcem.

Braći su zasvetlucale oči, obojici je istovremeno sinula ista ideja.

„Palac! Hajde da mu ga čušnemo u klopku!”

Držali su mišolovku između sebe, pažljivo se približavajući potpuno neobaveštenom palcu gospodina Lovora.

„Ne!” – zaječao je Hihlik i jurnuo ka mišolovci. Hteo je da je tim bednicima otme iz ruku, ali...

ČVAK!

Mišolovka je čvaknula.

Hihliku su jurnule suze od bola. Ležao je na zemlji ali nije kukao, samo je tiho cvileo. Konačno je i njegovoj braći postalo jasno da je vrag odneo šalu, mada im ni na kraj pameti nije bilo da mu pomognu.

Namignuli su jedan drugom, pogledali ka poluotvorenim vratima balkona – i zdimili.

Hihlik se naslonio na krevet pokušavajući da se uspravi. Jedva se pomerio, jer mu je desnu nogu pritiskao feder mišolovke.

Morao je nekako da odskoči na sigurno.

Napeo se i poskočio. Feder nije popustio i noga mu je kliznula preko još mokrog poda.

Udario je glavom o noćni ormarić, na kojem je gospodin Lovor uvek držao čašu sa vodom, da mu bude pri ruci.

Čaša se zaljuljala, pala... i razbila se.

Zvuk razbijenog stakla probudio je muzičara. Seo je na krevet i spazio Hihlika obasjanog mesečinom.

Kad je pun mesec, sve je moguće, pomislio je. Za svaki slučaj, ipak je upitao:

„Ti nisi miš?”

„Hi-hi-hi, ja sam Hihlik!”

„Šta je to hihlik? Nekakav glodar?”

A onda, bojažljivo:

„Nisi opasan? Ne grizeš?”

„Hi-hi-hi, ne grizem ljude! Grickam i jedem samo čarape, i to isključivo rasparene. Ja sam čarapokradica i zovem se Hihlik.”

„Smešnog li imena”, odbrusio je gospodin Lovor.

„Slažem se”, dodao je tužno čarapokradica.

„A šta ti, u stvari, radiš u mom stanu?”

Poseban sjaj punog meseca koji je dopirao kroz prozor učinio je da gospodinu Lovoru uopšte nije bilo neobično što njih dvojica tako prijateljski ćaskaju.

Hihlik je ćutao. Svakako nije mogao da mu kaže: „Znate, gospodine Egone Lovore, ja sam ovde jer sa vama delim vaše čarape. Uvek vam ostavim po jednu, a drugu deda i ja smažemo.”

„Nešto sam te pitao!” – zarežao je gospodin Lovor, da bi se znalo ko je ovde gazda.

„Sve ću da vam objasnim, ali budite ljubazni, pa me prvo oslobodite. Vidite, ja sam, u stvari, uhvaćen, pogledajte!”

Domaćin je tek tada shvatio da je ovaj neobični stvor zarobljenik mišolovke koju je sinoć postavio.

„Aha, znači tako, izvini”, rekao je i popustio feder.

Feder je odskočio, Hihlik je iskočio i čim se oslobodio, palo mu je na pamet da zbriše kao i njegovi prepredeni rođaci.

Ipak, odmah se postideo. Od srca je zahvalio gospodinu Egonu i obećao da od dana današnjeg neće ni taknuti njegove čarape.

„A kad budete poželeli, deda i ja ćemo da se iselimo iz vašeg stana”, na kraju je Hihlik svečano izjavio.

Gospodin Lovor je iskolačio oči.

„Šta? Ti stanuješ kod mene?” – hvatao je dah. „I još sa neakvim dedom?”

„Gospodine Lovore, to nije neakav deda, to je moj deka, on se brine o meni od kada su mi roditelji otišli u beli svet, ali već je veoma star i ne izlazi napolje”, pokuljalo je naglo iz Hihlika a gospodina Lovora je najednom ophrvao težak umor.

„Pazi, Hihlik, ne želim više ništa ni da slušam, ni da vidim a ni da znam, jer mi se sve ovo samo pričinjava. Ja se, zapravo, nisam ni probudio. Meni se samo čini da sam budan i da ćaskam sa neakvim minijturnim čarapokradicom. Razumeš?” – gospodin Lovor je zevnuo i prekrio glavu jorganom.

Hihlik nije znao šta da mu odgovori.

Samo je zbunjeno rekao: „Hi-hi-hi”. Onda je odgeguckao do svoje kuće, do svoje sobice.

eliki šef i malo istorije

Tulik i Ramik bili su deca iz bolje kuće. Njihov otac, Tulamor stariji, stekao je ime u svetu čarapa, u vreme kada je čarapokradicama pretila velika glad, želudačni problemi i skoro sigurno istrebljenje.

Bilo je to vreme kada mame i bake više nisu imale vremena, a ni volje, da krpe pocepane čarape.

„Moraš li stalno da šutiraš te tvoje bundeve? Gledaj, opet ti je ispao palac!“ – ljutile su se.

Dešavalo se da palčevi izviruju iz čarapa koje su nosile devojčice, ali i devojke koje su već išle na ljubavne sastanke. Dešavalo se to razboritim tatama, pa i mamama i bakama koje su krpile čarape posle večere, s naočarima na nosu, iglom u jednoj i pečurkom za štopanje čarapa u drugoj ruci. (Štopanje je starinski izraz za krpljenje čarapa.)

Onda su naučnici pronašli sintetičko vlakno, i fabrike su počele da izbacuju na tržište sintetičke čarape. Odjednom je prestalo interesovanje za pamučne i vunene čarape.

Za ljude je to bila moda, ali za čarapokradice pitanje opstanka! Silon, najlon, dederon a i ostala sintetička vlakna

nisu mogla ni da se pregrizu, ni da se svare. Kad bi neki izgladneli čarapokradica progutao takvu čarapu, jadničak bi imao stomadne tegobe i jezive snove. Bio je to pravi pogrom, masovno istrebljenje čarapokradica!

Na svu sreću, ljudi su počeli da negoduju. Govorili su da im se u novim čarapama od sintetičkih vlakana noge znoje i da ih sve svrbi. I tako je svet počeo malo-pomalo da se vraća starom, dobrom pamuku.

U doba silona, otac blizanaca Ramika i Tulika postao je glava bande koja se bavila krađama po domaćinstvima i bazarima, u kojima su se još mogle naći te stare, demode, pamučne čarape.

Krali su po ceo par – i kršili Prvi zakon čarapokradica, koji glasi: *Nikada ne uzimaj par!*

Ni to im nije bilo dovoljno. Na kraju su se povezali sa bandama razbojnika i lopova i zajedno sa njima provaljivali u skladišta, presretali kamione i upadali u tovarne vozove.

I tako je od Tulamora starijeg postao Veliki Šef ili Kum.

Nagomilali su toliko čarapa da su zatrpali ceo tavan stare vile profesora Loknara.

Profesor je živeo sam u velikoj vili, i jedino je prizemlje iznajmio udovici Cvetinki Plačkovoju i njenom bernardincu Hubertu. Živeo je usamljenički i sve vreme je provodio u radnoj sobi, gde je istraživao, spavao i pisao naučne rasprave o čarapokradicama.

Već sada je znao mnogo više o njima nego bilo koji istraživač na svetu. Znao je takoreći sve, sem jednog detalja: nije imao pojma da jedna veoma bogata familija čarapokradica već godinama stanuje baš iznad njegove glave!

Ali, kako je i mogao da zna, kad se nikada nije popeo na tavan?

Što se tiče Velikog Šefa, on nikada nije napuštao taj tavan. Sve poslove obavljao je telefonom. U gradu je uvek imao svoje ljude – čak i pošto je prestao da se bavi mutnim radnjama i počeo da živi čestito.

Bio je toliko debeo da se jedva kretao, a posle smrti svoje prelepe supruge Mohite samo je sedeo na hrpi čarapa, ne obraćajući mnogo pažnje na svoje sinove.

Ramik i Tulik su u tom čarapastom brdu imali svoje tajne hodnike i razna skrovišta. Mogli su da se skrivaju u njima, i da iznenada prepadaju, ili da se igraju žmurke.

Kad su poodrasli, počeli su da se igraju zlostavljanja.

Kad bi na ulici opazili usamljenog čarapokradicu, terali bi ga da skače na jednoj nozi. Ponekog bi privezali za drvo u parku i terali ga da peva bezobrazne pesmice – raznorazne ali uvek sličnog sadržaja.

Mali izgubljeni čarapokradica često je bio i preplašen i gladan, pa su mu siledžije davale po koju ukusnu pamučnu čarapu.

Davali su, ali zašto? U zamenu za ćutanje. Morao je da im obeća da neće ni zucnuti o maltretiranju.

Najviše su ipak voleli da zadirkuju profesora Renea Lo-knara, što im se jednog kobnog dana i osvetilo.

Život čarapokradica

Tog sudbonosnog dana profesor Rene Loknar se pobe-
donosno nakašljao i povukao dim cigare.

„Gotovo!” – rekao je zatvarajući beležnicu. „Konačno su
sve činjenice i sva saznanja skupljena na jednom mestu, i
zauvek će tu ostati!”

Otvorenim dlanom je pljesnuo po beležnici i u njegovoj
radnoj sobi to je zazvučalo kao aplauz.

Onda je ponovo otvorio beležnicu na kojoj je krasnopi-
som bilo napisano Prof. inž. Rene Loknar: *Život čarapo-
kradica.*

Počeo je glasno i sa zadovoljstvom da čita:

*Vekovima ovaj stvor – ni čovek ni životinja – prati i kinji
ljude, a ipak do sada nije nikada viđen, a, naravno, ni opi-
san! Moram priznati, uprkos svojoj skromnosti, da je zaista
neobično što ga niko pre mene nije opisao! Zar nije raspro-
stranjen po celom svetu, sa izuzetkom zaostalog afričkog pod-
neblja i prašuma u slivu Amazona, gde ljudi idu bos? Zar se
ne pojavljuje u svakoj porodici i u samačkim domaćinstvima?*

Ko je taj tajanstveni čovekov pratilac i štetočina?

ČARAPOKRADICA!

Ja sam mu dao to ime i dajem mu prednost pred imenom čaraponac, koje predlaže koleginja istražiteljka, magistarka Radina.

Ime čarapokradica precizno označava činjenicu da je osnovna delatnost u njihovom životu krađa čarapa, i to na specifičan način: tajanstveno i bez greške uvek nam se izgubi samo jedna čarapa. Nikada ceo par! Čarapokradice rasparuju čarape i odnose samo jednu.

Gospodin profesor Rene Loknar je preleteo nekoliko stranica uvoda i nastavio da čita naučno tumačenje:

Kaže se: Čovek je ono što jede. Isto važi i za čarapokradice. Oni se hrane čarapama, pa i njihovo telo izgleda kao da je od njih sastavljeno. Zahvaljujući tome, oni su vrlo rastegljivi i meki, pa mogu da se istegle i zgužvaju. Imaju dežmekastu formu a visina im je promenljiva. Preciznije rečeno, veoma su promenljive visine: zahvaljujući mogućnosti rastezanja, nekada imaju deset centimetara, a nekad – premda retko – dostižu visinu i do jednog metra! Oči su im žute i živahne. Najistaknutiji deo njihove glave je usna šupljina. Ona i nos prave nešto slično surli, koja liči na crevo usisivača. Sasvim je prilagođeno pronalaženju hrane (čarapa), koje se najčešće nalaze ispod kreveta.

Najvažnija odlika ovog stvorenja jeste to što se, kad se nađe u opasnosti, ponaša kao kameleon. Čarapokradica je u stanju da se potpuno stopi sa okolinom. Jednostavno nestane!

Profesor Loknar je prestao da čita diveći se toj rafiniranoj osobini čarapokradica. Nije primetio da mu je papuča sklznula s noge. Osetio je samo lagano golicanje kad mu je s leve noge sklznula i čarapa.

Pa to su oni! – sinulo mu je.

Onda se neočekivanom brzinom bacio na sve četiri i legao na pod. Tražio je stvora koji mu je svukao čarapu sa noge, ali, naravno, opet uzalud.

Ramzes i Tulamor mlađi su se stopili sa njegovom papučom.

Profesor Loknar se setio odlike koju je uočio i opisao u svojoj knjizi: kad se nađe u opasnosti, čarapokradica se ponaša kao kameleon. Zato je bez razmišljanja krenuo u poteru za svojom papučom.

Tu je! Ščepao ju je, stisnuo na grudi i više je nije puštao.

Međutim, bio je dovoljan tren da se čarapokradice preobraze i pred profesorovim očima ostane samo papuča, dođuše, papuča koja grebe i gricka.

Profesor Loknar nije popuštao stisak i najednom je video da mu je u ruci životni ulov: dva mlada, dobro uhranjena kradljivca čarapa! U ruci je držao čarapokradice!

Gde će sa njima? Čak i da ima kavez u kući, ne bi mu ništa vredeo, jer bi čarapokradice mogle da se rastegnu i klišnu i kroz najsitniju mrežu.

Profesor je šarao očima po prostoriji. Da ih zatvori u biblioteku? Glupost. U sef? Možda. Iz sefa ne bi mogli da izađu – to je tačno, ali kako bi ih onda proučavao?

Odjednom mu se pogled zaustavio u ćošku radne sobe, gde je stajao veliki prašnjavi terarijum. Kakva sreća što ga nije izbacio! (Profesor Loknar je u mladosti proučavao zmije otrovnice, ali mu je to brzo dozlogrdilo.) Eto, a sada će mu ovaj terarijum dobro doći!

Jednom rukom je snažno stezao čarapokradice na svoje grudi, a drugom je podigao stakleni poklopac terarijuma. Morao je da oslobodi sigurnosni zatvarač, i u tom trenutku su mu Ramzes i Tulamor mlađi iskliznuli iz naručja.

Ramzes je bio okretniji, odrazio se i skočio na kristalni luster. Luster se zaljuljao i počeo da zvoni.

Tulamor mlađi je nasumice jurnuo ka vratima.

Profesor Loknar je dograbio svoj debeli rukopis *Život čarapokradica* i zavitlao ga prema beguncu.

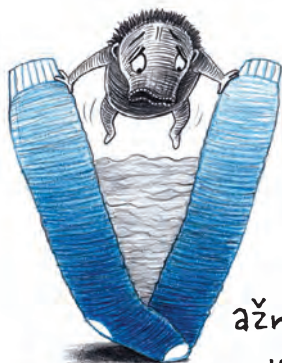
Naciljao je precizno.

Tulamor mlađi je pao i ostao da leži pod životnim delom profesora inženjera Renea Loknara. Nije se opirao kad je nad njim čvaknuo zatvarač terarijuma.

A njegov brat?

Šta biste očekivali? Ramzes je šmugnuo.

ažno objašnjenje o Hihlikovom stanu

Pre nego što nastavim sa pričom šta se sve dešavalo sa gospodinom Egonom Lovorom i Hihlikom, treba da vam objasnim gde stanuju Hihlik i njegov deda.

Gospodin Egon Lovor nije imao nikakvu posebnu sobicu za čarapokradice i slične nezvane goste, razume se, a sigurno i kod vas stanuje neki čarapokradica, iako ni vi nemate takvu prostoriju.

Da nećete možda da tvrdite da se vama čarape ne gube?

Najverovatnije ne znate da iza zida vaše kuhinje, dnevne ili spavaće sobe, uvek postoji prazan prostor!

Ako biste kuckali čekićem po zidu, centimetar po centimetar, možda biste začuli nekakav poseban, šuplji zvuk, kao udarac u bubanj.

Ukoliko vam se posreći da to čujete, upravo ste pokucali na vratanca prostorije u kojoj živi neka porodica čarapokradica.

Napominjem onima koji žele da to isprobaju kod svoje kuće: to mesto je često sakriveno iza tapeta ili iza zidnog kalendara, a vrlo često i iza zastakljene svadbene foto-

grafije vaših pradede i prababa. (Čarapokradice koje žive u školskim učionicama najčešće stanuju iza fotografije predsednika države.)

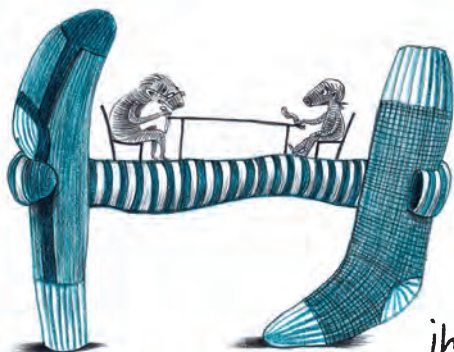
Hihlik i njegov deda imali su sobičak u stanu Egona Lovora, u zidu između kuhinje i kupatila. Bio je iza uramljene diplome, koju je domaćin dobio dok je bio u vojsci, gde je bio proglašen za najboljeg trubača Gradske straže.

Njihov sobičak bio je veoma nalik domaćinovim samo, naravno, mnogo manji.

Imali su kuhinjicu i malu spavaću sobu, ali su bili bez kupatila. Poznata je činjenica da čarapokradice nisu ljubitelji vode, jer se dugo suše i nerado se cede.

Kraj objašnjenja.

ihlik ide u posetu

Posle noćne avanture sa gospodinom Lovorom, Hihlik se probudio tek u podne, ali je još bio neispavan a želudac mu se grčio od gladi.

Najgore je bilo što je morao da svari dedina prebacivanja.

„Hihlik, pa zar si ti moj unuk? Dozvolio si da budeš uhvaćen na parčetu slanine ili ne znam na čemu – kao neki glupavi miš.”

„Ali, deda, ja se nisam uhvatio na slaninu. Samo sam se borio da sačuvam njegov palac”, objašnjavao je Hihlik.

„To odobravam”, raskravio se deda. „Gospodin Egon Lovor je veoma ljubazan domaćin, ali nije trebalo da te vidi! Pobogu, Hihlik, trebalo je da se kameleonski stopiš s nečim, da te ne spazi.”

„Da, da, ali sa čim da se spojim?” – uzjogunio se Hihlik. „S mišolovkom? Hvala, ali s njom sam se spojio i previše, čim sam uhvaćen!”

Deda je klimnuo glavom, mada nije bio sasvim umiren.

„Dobro, video te je. Ali, šta te je samo spalilo da započinješ razgovor?”

„On je započeo”, žalio se Hihlik. „Počeo je da zapitkuje ko sam ja, pa sam mu se predstavio i tako dalje.”

„I tako dalje!” – deda se uhvatio za glavu. „Šta se može. To je moja greška. Vaspitavao sam te da budeš ljubazan, poslušan i učtiv, a zbog toga će nas sada gospodin Lovor izbaciti na ulicu!”

„Nema šanse! Neće nas izbaciti”, rekao je Hihlik odlučno. „Znam ga! Deda, on je usamljenik, tako mi izgleda. Eto, razmisli i sam, da li mu je ikad iko došao u posetu?”

„Nije, to je istina”, rekao je deda, pa se zamislio i kazao: „Čoveku je potrebno društvo kao i vrani.”

„Hi-hi-hi! Kojoj vrani?!”

„Kaže se, svaka vrana svome jatuu a čovek čoveku. A naš gospodin Egon Lovor zaista nikoga nema.”

„Ali, ima!”

„Koga?”

„Nas!” – izjavio je trijumfalno Hihlik. „Otići ću mu u posetu, ali ne tajno kao do sada. Idem i pokucaću.”

Istog trenutka je izabrao tri nenačete rasparene čarape iz komode, uzdahnio i krenuo pre nego što je deda uspeo da mu zabrani.

Luboš, Mihal i Proka

Posle neobičnog susreta prethodne noći, gospodinu Ego-nu Lovoru se mnogo spavalo, ali je morao rano da ustane. Dva puta nedeljno, ponedeljkom i četvrtkom pre podne, držao je časove u srednjoj muzičkoj školi. Imao je trojicu veoma obdarenih đaka, koji su želeli da nauče da sviraju trubu. Bio je četvrtak, pa je uspeo samo da srkne gutljaj vrućeg čaja, zgrabi trubu i otrči na čas.

Luboš, Mihal i Proka su ga već čekali u učionici.

„Društvo, hajde da se kladimo kakve će čarape obući danas, važi?” – predložio je Luboš.

„Važi, ali u šta?” – upitao je Mihal.

„U hot dog”, rekao je Proka. „Neka ga oni koji izgube opkladu zajednički kupe poredniku. Važi?”

„Važi.”

„Crvenu i zelenu!” – razdrao se Luboš.

„Drap i braon”, mislio je Mihal.

„Belu i plavu”, dodao je Proka.

Čim je nastavnik ušao na vrata, oči đaka su se usmerile ka njegovim nogavicama. I zabezeknuli su se!

Gospodin Egon Lovor je shvatio šta se dešava i zadigao nogavice čak do kolena.

„Čarape. Kao što vidite, obe su crne. A znate li zašto? To je zbog toga što sam sinoć uspeo da uhvatim jednog majušnog čarapokradicu i to uz pomoć mišolovke. Auh, kakva noć...” – uzdahnuo je. „Pun i običan mesec su legli jedan na drugi, kao poklopac na lonac! A vi, momci, jeste li vežbali skale? Hajde, otpakujte instrumente.”

Poslušali su ga, ali su se i dalje zbunjeno zgledali.

„Hi-hi-hi, Hihlikova čarapa na novoj adresi, možda je u šerpi, a možda u kesi!” – gospodin Lovor je zapisivao note i odmah odsvirao ovu melodiju na trubi.

„Je l' vam se sviđa?” – upitao je.

Tek tada je primetio zbunjena lica svojih učenika, zakašljao se i strogo rekao: „Dosta je bilo šale, čas počinje.”

Dok se vraćao kući, gospodin Lovor je bio tužan kako odavno nije bio. Poželeo je da bar malo popriča s nekim.

„Gospodine, nešto bilo? Mnogo tužan”, osmehivao se Kinez Karel, kad je zamišljeni komšija prolazio pored njegove radnjice. „Oćemo čarapa?”

„Ne, danas neću, Karele. Danas ću kupiti flašu vina.”

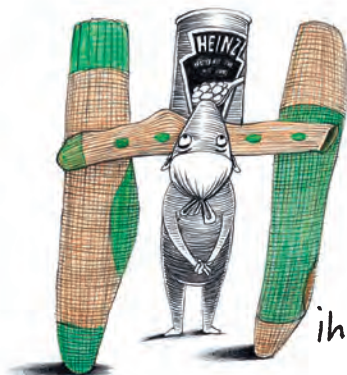
„Vino!” – ozario se gospodin Li Ku. „Ima vina. Razna. Bela, crvena i slatka za gospođica.”

Komšija muzičar je bez imalo razmišljanja dograbio flašu moravskog vina.

Vino mu nije mnogo značilo i nije se razumeo u vina, ali se zato odlično razumeo u konzerve. Ovog puta je izabrao dobar engleski pasulj u paradajz sosu.

„Gospodin ima odličan ukus!” – rekao je sa uvažavanjem gospodin Li Ku.

ihlik i Egon postaju
prijatelji

Dok je okretao ključ u bravi, ruke su mu drhtale. Nije znao šta ga čeka u kuhinji. Do juče mu je život proticao u redu i miru, bez i najmanjeg uzbuđenja! A sada...

Sada nije bilo nikakvog iznenađenja.

Dok je podgrevao pasulj u rerni, puzao je na kolenima i sakupljao mišolovke. Više mu neće biti potrebne – u stanu definitivno nema miševa!

Bio je siguran da će Hajncov pasulj biti dobar. Prijao mu je kao i obično, pa se zadovoljno protegao u fotelji i zagledao se u uramljenu diplomu na zidu. Učinilo mu se da se pokrenula i zaljuljala. Onda je začuo kuckanje.

U istom trenutku u sobu je kliznuo čarapokradica. Stajao je ispod diplome i stidljivo se osmehivao.

„Hi-hi-hi, dobar dan.”

Gospodin Lovor ga je pogledao sa nerazumevanjem, tako da se Hihlik za svaki slučaj predstavio: „Ja sam Hihlik, onaj, od juče.”

„Ma, znam”, gospodin Egon Lovor se pribrao. „A ja sam...”

Hihlik ga je prekinuo: „Znam, Egon Lovor. Piše vam na ulaznim vratima. Kucao sam.”

„Da, ali nisi kucao na vrata.”

„Nisam, pošto dolazim s ove strane”, Hihlik je pokazao na zid sa diplomom. „Doneo sam vam nešto.”

Onda je uručio gospodinu Egonu tri neizgrižene rasparene čarape.

„Čekaj, pa ovo su moje izgubljene čarape!” – uzviknuo je zaprepašćeni domaćin.

„Živa istina“, rekao je darodavac. „Doneo sam vam ih da biste mogli da ih sparite. Štaviše, moj deka i ja smo se dogovorili da vam više nećemo uzimati čarape. Vi ste zaista divan domaćin. To je kazao moj deka.”

„Oho, ja sam vaš domaćin!? Ta vam je dobra!”

„Zar nije tako?” – složio se Hihlik. „Znate, nama čarapokradicama se veoma retko dešava da stanujemo kod tako dobrog čoveka. Najčešće čujemo samo pogrde. To se dešava naročito ujutru, kad se ljudi spremaju za odlazak na posao i ne mogu da nađu sparene čarape.”

„To me nimalo ne čudi”, promrmľjao je domaćin.

„Ali, vi ste drugačiji!” – povikao je uzbuđeno Hihlik. „Ne nervirate se i smireno nosite različite čarape! Vi ne patite od toga da sve bude u skladu!”

Gospodin Egon Lovor se nasmejao.

„Hihlik, ja sam muzičar. Ja zaista moram da pazim na sklad!” Naglo se dosetio: „Baš me zanima, čime ćete da se hranite kad moje čarape ostavite na miru?”

„Ne berite brigu”, odgovorio mu je Hihlik mangupski. „Rastrčaću se na neko drugo mesto – to je prvo. A osim toga – imamo zalihe. Svaki čarapokradica pravi zalihe! Ne može se oslanjati na ljude, tvrdi moj deda. Većito nekakvi

ratovi, revolucije ili nova moda. I na čija leđa to padne? Na naša. Eto, tako on kaže.”

„Tvoj deda je pametan čovek”, ozbiljno je izjavio gospodin Egon.

„Tačno. Samo što on nije čovek. On je čarapokradica, kao i ja.“

Hihlik je podigao glavu osluškujući nešto.

Sada je i gospodin Egon začuo neko udaljeno i tupo kuckanje iza kuhinjskog zida.

„Hi-hi-hi, moj deda! Već moram da idem. Opet će me grditi što mnogo pričam i što sam opet dozvolio da me vidite!”

„Reci mu da se ne ljuti. Objasni mu da sam kazao da drugari moraju da se vide. A ti možeš da me zoveš Egon.”

„Drugovi!” – Hihlik se počeo škakati po glavi: „Znači li to gospodine Lovore, u stvari Egone... da smo nas dvojica drugovi?”

„Pa, tako izgleda”, klimnuo je gospodin Lovor, u stvari Egon. „Meni je drug zaista potreban.”

„I meni! Ramzes i Tulamor mlađi uopšte nisu dobri drugovi, iako su mi braća.”

„Hajde, kreći, tutanj”, gospodin Egon Lovor je mahnuo rukom ka zidu, odakle se ponovo začulo nestrpljivo kuckanje.

„Obećajte mi da nećete da gledate?” – zamolio je Hihlik. „Ovaj hodnik je tajna, Egon.”

„Neću, tajanstvenost je veoma važna”, kazao je Egon i okrenuo leđa Diplomati za najboljeg trubača Gradske straže.

tkriće profesora Loknara

Da Hihlik nije stanovao iza diplome nego iza zidnog kalendara, možda bi primetio da je tog dana petak, 6. maj 2008. godine. Šta je sve doživeo od juče! Kako vreme odjednom brzo protiče!

Doduše, kako kome. Recimo, za Tulamora mlađeg, zvanog Tulik, sati su se otegli i svaki mu se činio dug kao noć i dan. Još juče je živeo ušuškan, kao u pamuku – a odjednom se strovalio u užas iz kojeg nije bilo izlaza. U providnom staklenom kavezu, nije postojala mogućnost da iskoristi svoju kameleonsku sposobnost.

Profesor Loknar ga je neprestano držao na oku. Sedeo je u fotelji ispred terarijuma i posmatrao svaki njegov pokret, kao da je u pitanju neki napet film na televiziji.

To je bilo stvarno dosadno. Iako je u staklenom kavezu imao dovoljno mesta da se šetka ili da se prevrće preko glave, zarobljenik se nije ni šetkao, niti je pravio kolutove. Plašio se i da se pomeri.

Bilo mu je sasvim jasno da profesor nije okrutan. Niko na svetu nije kao on voleo čarapokradice.

Štaviše, stajao je pred kavezom i imitirao majmune, vukao se za bradu, mrdao ušima, laktovima pravio pokrete kao kokoška krilima, preplašeno kokodačući. Radio je sve ono za šta je mislio da je smešno i da bi moglo da njegovog zarobljenika oslobodi straha i umiri ga.

Ništa nije pomagalo. Što se profesor više trudio, Tula-mor mlađi je izgledao sve očajniji.

Profesor je zaključio da je to zbog gladi. Otpakovao je par potpuno novih čarapa i jednu od njih je rascepkao na naj-sitnije komade. Pažljivo je otvorio poklopac i ubacio komadiće u terarijum.

Zarobljenik se približavao veoma oprezno, iako je bio veoma gladan. Od večere ništa nije okusio, a već je bilo popodne. Uzeo je komadić čarape, žvaknuo jednom, pa drugi put, a onda je iskrivio lice i ispljunuo ceo zalogaj.

Profesor je smesta upisao u svoj blok: *Ispljunuo je novu čarapu. Zašto? Daje prednost već nošenim čarapama? Ili možda baš smrdljivim? Ispitati!*

Razgledao je taj ispljvak pod lupom, mada to i nije bio baš inspirativan prizor. Počeo je da ispituje drugu čarapu istog para. Gnječio je među prstima, mirisao je, probao da je zagriže, ali ništa naučno mu nije padalo na pamet. Onda je na čarapi primetio končićem prikačenu ceduljicu. Na njoj je pisalo: 65% pamuk, 35% sintetika. Prati na temperaturi od 40°C.

Iskusni istraživač je odjednom shvatio odakle vetar duva. Zapisao je u svoj blok: *Smeta mu sintetika? Jede samo prirodne materijale – pamuk, vunu, svilu? Istražiti!*

Ulovio je parče čarape iz terarijuma i odlučio da taj izva-kani komad tkanine stavi pod mikroskop radi daljeg pro-učavanja.

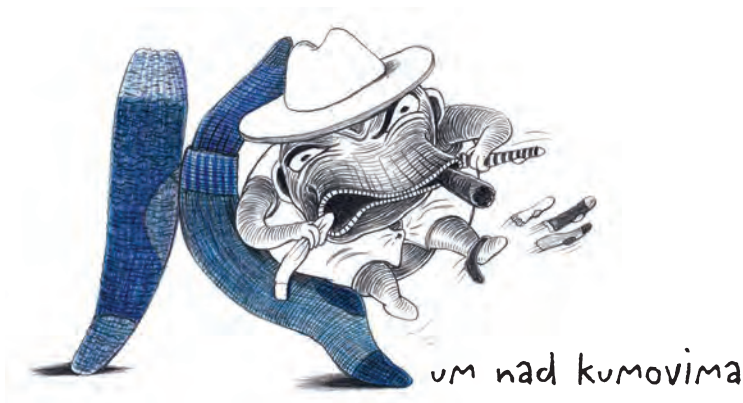
Pre nego što se okrene mikroskopu, hteo je da napravi mali eksperiment: izvukao je iz cipelarnika staru vunenu soknu. Iseckao ju je na komadiće, ubacio ih u terarijum... i posmatrao.

Izgladneli Tulamor mlađi bacio se na nju i progutao je, da prostitute, kao gladan ker.

Čarapokradicama prijaju vunene čarape! – zapisao je profesor u blokče.

U sebi je promrmljao: Jedu kao ale! Eto, to je moje novo otkriće!

Kum je preturao po brdu čarapa. Ramik ga nikad nije video tako besnog.

Istina je da ga nije video ni tako čilog. Taj debeljko, koji je po ceo dan provodio u krevetu, odjednom je skakutao kao prenaduvan balon.

Urlao je.

Urlao je tako jako da bi ga sigurno čuo i profesor Rene Loknar u svojoj radnoj sobi da tavan nije bio odlično izolovan tapacirungom od čarapa.

„Moj naslednik! Zarobljen kod tog ludaka! Loknar?! I to mi je neki naučnik!”

Od besa je pregrizao neupaljen tompus.

„Moj jedini prvorođeni sin!” – urlao je.

„Tata, a ja?” – začuo se Ramik, koji se sve vreme krio iza tavanskih greda.

„Tebe ne razumem! Tačno – blizanci ste, ali ti si se rodio sat posle njega. I uhvatio si tutanj kad je zagustilo!”

„A šta je trebalo da uhvatim?”

„Čekić! Trebalo je da uhvatiš čekić i da skroz-naskroz polupaš taj stakleni kavez!”

Kad se dobro izvikao, malo se smirio. Udahnulo je duboko i počeo (što je veoma čudno) da se osmehuje.

„Ma dobro, sinak, pustimo to i počnimo da pregovaramo. Dodaj mi telefon. Sada ćeš da upoznaš oca kakvog ne poznaješ!”

Kum – Tulamor stariji, pokazao je prema gomili čarapa. „Nije mi sve ovo tek tako palo s neba, ni od koga ništa nisam dobio. Morao sam da se borim kao zmaj“, za trenutak se zamislio, „da, da, momče, nekad i čekićem.”

Ramzes je od zaprepašćenja zastao u mestu, kao ukopan. „Gde li se zaturio?” – mrmljao je Kum.

Morao je da pregrabulja gomilu razbacanih čarapa, pre nego što se dočepao telefona.

Bio je to crn bakelitni aparat sa visokom viljuškom, ali je radio. Profesor Loknar je ovu starudiju ostavio na stepeništu, da je u nekom trenutku odnese na tavan, ali ga je Tulamor stariji preduhitrio.

Kum nije izgubio veštinu iz vremena kad je morao da se bori za sve, pa se vrlo vešto priključio na profesorov novi telefon, kao dvojniki.

Profesor nije imao pojma o tome, razume se.

Veliki Šef je debelim prstima lupao po brojčaniku.

„Koga ćemo od mojih bivših opasnih momaka da probudimo iz zimskog sna?” – razmišljao je naglas. „Vasila Silosa!”

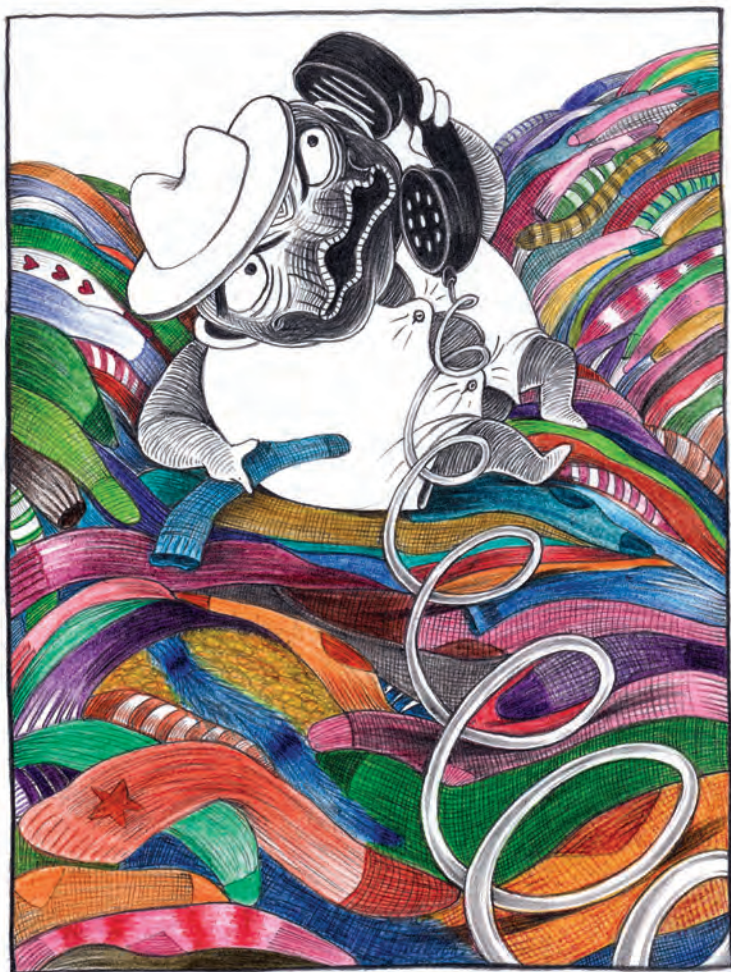
Okrenuo je brojčanik. Malo je potrajalo pre nego što se začuo pospani glas. „Šta je?”

„Buđenje, Vasile!”

Nastala je tišina. Bila je to tišina koja zvoni.

„Ne... ne, to je...” Opet tišina. A onda: „Šefe, jeste l' to vi?”

Tulamor stariji se zakikotao i Ramzes je shvatio da zaista svog tatu nije ovakvog poznavao. I glas mu je bio drugačiji.

Nastavio je, šaleći se: „Koliko znam, u ovom gradu postoji samo jedan šef, a to sam ja. Da se nešto nije promenilo?”

Ovo je već delovalo preteći.

„Zna se da ste vi jedini šef, Šefe. To i pričam momcima kad se ponekada sastanemo: da, da, Kum je bio pravi, eh, golupčići, Kum svih kumova!”

Vasil bi nastavio, ali ga je preplašilo režanje.

„Bio?!?”

„Ma ja to onako kažem, bezveze, već dugo se ništa nije dešavalo”, ponizno se branio Vasil.

„Ali će se dešavati”, objavio mu je Šef. „Vasile, izvlači se iz toplog kreveta i obiđi nekoliko momaka. Nadam se da znaš gde ćeš ih naći. Diži ih od karata, od žena i dece! Jasno? Najvažniji su Pepa Žičica i Čango Davitelj! Očekujem vas noćas!”

U telefonu se začulo neobično šuštanje i zapanjeno: „Halo? Halo?”

„Dovraga, moram da prekinem!” – zašištao je Tulamor stariji i tresnuo slušalicu.

Vasil je dugo gledao u svoj prastari telefon. Pronašao ga je u kapetanovoj kabini na napuštenom brodu – tačnije na pravoj olupini. Tu je ležao nekoliko godina i nikada do sada nije zazvonio. Zar to nije signal da se, konačno, zaista nešto dešava?

loslutne najave

U istom trenutku, pored svog pisaćeg stola stajao je profesor Rene Loknar. Sa slušalicom u ruci delovao je, najblaže rečeno, veoma zbunjeno. Upravo se spremao da pozove svoju stanarku iz prizemlja, gospođu Cvetinku Plačkovu, da joj objasni da mu ni danas, ni sutra, a ni ostalih dana, ništa ne donosi, sve dok joj on ne javi.

Gospođa Cvetinka Plačkova je bila ljubazna osoba, udovica, koja mu je povremeno pospremala stan, ponešto bi i oprala, a svakog popodneva mu je donosila malo hrane, da je podgreje za večeru.

Ali, Hubert! Njen bernardinac, Hubert, bio je strašno radoznao i sigurno bi razjurio čarapokradice iz stana!

U ovom trenutku najvažnije je bilo sve zadržati u tajnosti. Nikoga ne puštati preko praga ovog stana. Zatvoriti vrata, ne otvarati prozore, navući zavese!

Dok je razmišljao o tome, profesor je u ruci još držao slušalicu iz koje je pre nekoliko trenutaka čuo nešto veoma neobično. Još mu je odzvanjalo u glavi: „Najvažniji su Pepa Žičica i Čango Davitelj! Očekujem vas noćas!”

Ko je to pričao? I zašto je govorio preko njegovog telefona? Iz razmišljanja ga je naglo prekinulo cerekanje.

To se kikotao Tulamor mlađi, koji je takođe čuo taj glas preko telefona, a što je najvažnije, i prepoznao ga je.

Dobro zatvorenikovo raspoloženje navelo je i samog profesora na veselije misli. Verovatno mu se neki glas sa televizije umešao u telefonsku vezu. Nekakav glupi horor, pomislio je. Onda je vedro slagao udovicu Cvetinku da mu je neudata rođaka iz Podivina stigla u posetu, da će ostati kod njega nekoliko dana i da će se pobrinuti o svemu.

„A šta ćete za hranu? Pa ona je u Pragu stranac, ne zna ni da se okrene, mogu ja bar da vam donosim namirnice”, brinula je susetka.

„Ne, ne, hvala, veoma ste ljubazni, ali kad je moja draga rođaka otvorila svoj kofer u kuhinji, šta mislite, šta je bilo u njemu? Džigernjače, krvavice, čvaraci, prava holesterol-ska žurka, draga komšinice!”

Profesor je spustio slušalicu i poskočio kao momčić. Očekivali su ga divni dani sa zatočenim čarapokradicom koji se, izgleda, već navikao na terarijum i bio dobro raspoložen. Najviše bi voleo da može odmah da počne novo istraživanje. Mora da ispita da li čarapokradice, koji su, dakle, čarapožderi, insistiraju samo na jednoj, jedinoj, tradicionalnoj namirnici – čarapi. Šta ako je njihov jelovnik zapravo malo širi?

Na primer, ako jedu maramice? Pa i one se često zagube. A da li je nekada otkriven krivac za njihove nestanke? Nikada!

Profesor Loknar je bio preplavljen srećom i hrabrim naučničkim idejama. Bilo ih je toliko da nije znao šta bi pre.

Fotografisati! – sinulo mu je.

Fotografisati čarapokradicu iz profila, anfasa, u mirovanju i u pokretu i sve zabeležiti. Nedostatak fotografija u njegovom naučnom delu *Život čarapokradica* bio bi nedopustiv!

Jednim skokom stigao je do stola, a već drugim do terarijuma. U ruci mu je bio digitalni fotoaparat.

Povukao se unazad nekoliko koraka, tražeći najbolji ugao za svoj istorijski snimak. Prvi čovek je stupio na Mesec, a prvi čarapokradica uskoro će stupiti pred njegov fotoaparat.

Tačno! Evo, ON širi ruke, ponosno se smeši. Zakoračio je.

Profesor je pritisnuo dugme. Upravo je uhvatio taj istorijski trenutak. Mali korak za čarapokradicu, ali veliki za čovečanstvo.

Ne!

Na ekranu aparata nije bilo ničega! Umesto nasmešenog zatvorenog čarapokradice, videla se samo razmazana bela fleka. Ni uz najbolju volju nije se moglo naslutiti da je to Tulamor mlađi, zvani Tulik.

Profesorovo oduševljenje je splasnulo, mada se još nije predavao.

Pokušao je još nekoliko puta, pa s blicom, pa opet bez njega, iz raznih uglova i sa raznih udaljenosti, ali rezultat je uvek bio isti.

Čarapokradica je pozirao ispred objektiva, ali se na fotografijama pojavljivala samo nejasna senka sa belom flekom. Kako je to moguće?

Odjednom je osetio neprijatne žmarce kako mu se penju uz leđa. U do tada mirnu radnu prostoriju, stupalo je nešto zloslutno...

Prvo onaj glas u telefonu, a sada ovo.

Profesor je stavio fotoaparat u gornju fioku radnog stola, a iz donje fioke je izvukao cigaru.

Zapalio je i razmišljao.

Ne, sada nije trenutak za razmišljanje. Ugasio je cigaru u pepeljari, ustao i bacio se na posao.

Zaključao je vrata i za svaki slučaj ih podupro cipelarnikom. Zatvorio je prozore, navukao zavese. Spustio je telefonsku slušalicu.

Sa zida je skinuo teniski reket. Nije ga držao u ruci još od studentskih dana. Sada će mu dobro doći. Njegovi teniski udarci o zid bili su čuveni.

Profesor Rene Loknar je seo ispred terarijuma s reketom na kolenima i čekao.

Mada nije znao ni zašto, ni koga.

anajaj večno mirne snove,
Egone!

Gospodin Lovor je tog popodneva išao na pogreb kome se radovao. To se nije često dešavalo. Neki pogrebi su bili toliko tužni da mu je bilo više do suza nego do sviranja.

Ovoga puta se radilo o poslednjem oproštaju od nekog važnog i zaslužnog pokojnika, i to u prisustvu velikog broja važnih i zaslužnih ličnosti. Naravno, održaće se i govor. Neki glumac će pročitati podugačak tekst. A najvažnije od svega: sviraće ceo kamerni orkestar.

Gospodin Lovor se radovao što će posle dugo vremena videti neke svoje kolege, iako je znao da će mu zamerati što nikad ne odlazi s njima na pivo i što se kao krtica zavukao u kuću.

„Da, slučajno, ne stanuje sa njim neka gospođica?” – sigurno će ga pitati, a on će im sa velikim zadovoljstvom odgovoriti:

„Gospođica ne, ali čarapokradica koji se zove se Hihlik, da.“

I zaista, bilo je baš kako je i mislio, muzičari su se začikavali iza kulisa krematorijuma. Nema sumnje da bi

imao velike probleme da im objasni ko trenutno živi u njegovom stanu.

Iako ga je svrbeo jezik, nije im rekao ništa.

Dešava se ljubavnicima i dobrim prijateljima, da istovremeno imaju slične, ili čak iste misli i osećanja.

Hihlik to može da potvrdi.

U isto vreme i on je došao u iskušenje. Iz svog sobička je špijunirao šta radi njegov prijatelj Egon i gde se sprema. Zbog crne kravate, crnog odela i svečanih crnih cipela, zaključio je da će ovaj pogreb biti značajan. Znači, on, Hihlik, ne sme da ga propusti.

Krišom je pratio Egona do tramvaja, švercovao se, stigao do krematorijuma i umešao se među žive. Nikad nije video toliko ispeglanih šavova na pantalonama i toliko uglanca-nih cipela!

Kada su gospoda posedala i nogavice im se podigle, Hihlik se osećao kao na modnoj reviji. Očarano je razgledao redove čarapa, čitajući natpise na njima. Sve su bile firmirane i od najboljeg češljanog pamuka. Pomislio je da ovakve čarape gospodin Li Ku sigurno ne prodaje i da bi odlično pristajale Egonu!

Kamerni orkestar se oglasio, gospodin Lovor je zasvirao svoju solo deonicu. Svirao je tako osećajno da je i mali čarapokradica zamalo podlegao emocijama i za trenutak jedva odoleo iskušenju pred silnim čarapama.

Međutim, dok je glumac čitao poemu koja se prilično odužila, Hihlik više nije mogao da odoli iskušenju. Zagledao se u jednu crnu soknu protkanu srebrnim nitima.

Nudila mu se kao na tacni.

Njen vlasnik je za ovu svečanu priliku obuo skroz nove lakovane cipele. To je bilo nerazumno. Prvo je samo sedeo

i tiho uzdisao jer su ga cipele strašno žuljale, onda je malo popustio pertle – i na kraju se diskretno izuo ispod klupe.

Hihlik je izabrao levu čarapu. Uspeo je da je svuče sa noge jednim pokretom, kao koru sa banane. Čovek je mirno sedeo sa samo jednom čarapom na nogama i nije se bunio, jer još nije primetio šta se desilo.

Za vreme prvog tužnog govora, Hihlik se prebacio u sledeći red. Tu ga je zainteresovala crna čarapa sa karmin-crvenim motivom. Izgledala je očaravajuće! Hihlik je dobro predvideo da ovog puta neće ići lako. Ta izvanredna čarapa pripadala je nozi mladog čoveka koji nikako nije mogao da sedi mirno. Stalno je gledao na sat i naizmenično prekrštao desnu i levu nogu. To je trebalo iskoristiti!

Baš kada je prekrštao nogu preko noge a pri tom bio zaljubljen na klupi, Hihlik se zaletio i skinuo mu mokasinu zajedno sa čarapom! Pokradeni mladi biznismen je pogledao u svoju bosu nogu, ništa ne shvatajući, i zaječao. Dama u sali su njegov jecaj shvatile kao komandu za početak zajedničkog, glasnog plača i oplakivanja.

Hihlik je neopaženo i bez žurbe napustio krematorijum. Na ulazu, pored ružičnjaka, bacio je mokasinu i otrčao kući.

Gospodin Lovor se kasno vratio kući. Ovog puta je posle pogreba otišao na pivo sa kolegama muzičarima. Priči nikad kraja, ali je glavna tema bila današnja zbrka u krematorijumu.

„Jedan iz čista mira bez čarape, a drugi skroz bos! I sve to na pogrebu državnika, gospodo! Šta mislite, otkud to?“ – neprestano se iščuđavao prvi violinista.

Gospodin Lovor je izjavio da ima određene sumnje, ali da mu ionako ne bi verovali.

Njegova sumnja je potvrđena kad je stigao kući. U njegovom krevetu, na jastuku, ležala je crna čarapa sa srebrnom niti, a pored nje druga, koja je imala karmin-crveni motiv.

Pod krevetom je iz pantofli izvirivao presavijen list papira. Na njemu je razvučenim slovima neko napisao:

Sanjaj večno mirne snove, Egone!

